Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0825U002689

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бібленко Василь Станіславович

2. Vasyl S. Biblenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3688-2458

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 46065 Правознавство

Дата захисту: 21-08-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Військова частина А0139

Код за ЄДРПОУ: 07953714

Місцезнаходження: проспект Берестейський, будинок, 55/2, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10195

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 27, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 27, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.91, 10.77.23, 10.77.25

Тема дисертації:

1. Незаконне проведення дослідів над людиною: кримінально-правові та компаративістські аспекти

2. Illegal conduct of experiments on humans: criminal-legal and comparativist aspects

Реферат/анотація:

1. Бібленко В. С. Незаконне проведення дослідів над людиною: кримінально-правові та компаративістські аспекти. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». – Херсонський державний університет. – Івано-Франківськ, 2025. Дисертація є одним із перших в українській науці кримінального права спеціальним і цілісним комплексним правовим дослідженням проблем, які стосуються незаконного проведення дослідів над людиною. У цій науковій роботі досліджується історична динаміка, сучасне функціонування та потенційні перспективи об'єкта дослідження в контексті кримінально-правової реформи та правової компаративістики. Робота включає ряд авторських понять, ідей та висновків, які характеризуються своєю науковою новизною. Запропоновано авторське визначення медико-біологічного досліду як поняття, вживаного в кримінально-правовому контексті. Отже, медико-біологічного дослід – це регульована наукова процедура, яка передбачає умисне втручання в організм живої людини з метою підтвердження попередньо встановленої наукової гіпотези, що стосується нових методів профілактики, діагностики, лікування або медичної технології. Ця

процедура характеризується можливістю повторення та варіативністю, змінює фізіологічні або патологічні процеси, проводиться згідно з принципом інформованої згоди, поваги до особистої автономії та дотримання етичних норм. Представлене визначення має не тільки доктринальне значення, на нашу думку, воно повинно бути основою для законодавчого формулювання даного терміну та його формального вираження в контексті відповідного нормативно-правового акту. Цей формальний вираз варто реалізувати завдяки формулюванню терміну медико-біологічний дослід, інтерпретація якого виключатиме його неоднозначне тлумачення. Отже, ми вважаємо за потрібне доповнити частину 1 статті 3 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» після дефініювання такого термінопоняття, як заклад охорони здоров'я запропонованим визначенням медико-біологічний досліду. Також сформулювано поняття психологічного досліду як систематичного, контрольованого методу дослідження, який використовується в галузі психології для спостереження і вивчення розумових процесів і поведінки людини. Це передбачає створення дослідником певних умов для умисного впливу на ці процеси, що дозволяє досліджувати їх причинні зв'язки. Мета цього досліду полягає в тому, щоб краще зрозуміти, як конкретні фактори або умови сприяють розвитку певних психологічних рис або поведінки. Таке визначення має на меті забезпечити чітке та всеосяжне юридичне розуміння того, що є психологічним дослідом, підкреслюючи його важливість у психологічних дослідженнях, а також підкреслюючи необхідність ретельного нагляду для забезпечення захисту, в тому числі кримінально-правового, залучених осіб. З метою стимуляції створення українського законодавства щодо охорони життя ембріона людини та його законного використання при проведенні дослідів пропонуємо назву та ч. 2 ст. 142 КК України доповнити словами «та ембріоном людини» (у назві) та «ембріону людини» (у частині другій після слова «щодо»). Враховуючи, що диспозиція ст. 142 КК України є бланкетною, це дає змогу після внесення запропонованих змін до даної норми модернізувати відповідне галузеве законодавство, не змінюючи при цьому саму кримінально-правову норму, передбачену ст. 142 КК України. Такий кримінально-правовий захист може служити засобом запобігання зловживань у сфері біомедичних досліджень і технологій, таких як незаконне використання ембріонів для експериментів або комерційних цілей. З огляду на кримінально-правову інтерпретацію, пропонується визначення поняття здоров'я як стану повного фізичного, психічного та соціального добробуту, який проявляється не просто відсутністю хвороб і фізичних недоліків, але і в гармонії роботи всіх органів і систем організму, їхній ефективній саморегуляції та здатності адекватно реагувати на природні та техногенні чинники. Для кваліфікації злочину проти життя й здоров'я соціальний статус особи або її ознаки як члена суспільства значення не мають. Окрім того, законодавець у низці статей (наприклад, ч. 1.ст. 115 , ст. 142 КК України) вказує на заподіяння шкоди життю і здоров'ю людини, а не особи. Пропонується відповідний розділ Кримінального Кодексу України для уникнення розбіжностей назвати «Злочини проти життя і здоров'я людини». У Кримінальному кодексі України охорона життя і здоров'я потребує особливої уваги, яка формально може виражатися у виділенні кримінальних правопорушень проти життя і проти здоров'я в окремі розділи Особливої частини Кримінального кодексу України.

2. Biblenko V. S. Illegal conduct of experiments on humans: criminal-legal and comparativist aspects . – Manuscript. Dissertation for obtaining the degree of Doctor of Philosophy in the field of knowledge 08 "Law" in the specialty 081 "Law". Kherson State University, Ivano-Frankivsk, 2025. The dissertation is the first in the domestic science of criminal law, a special integral fundamental legal study of the problems of illegal conduct of experiments on humans. This scientific work examines the historical dynamics, modern functioning and potential prospects of the object of research in the context of criminal law reform and legal comparativism. The work includes a number of author's concepts, ideas and conclusions, which are characterized by their scientific novelty. The author's definition of the medical-biological experiment as a concept used in the criminal-legal context is proposed. Therefore, a medical-biological experiment is a regulated scientific procedure that involves intentional intervention in the body of a living person with the aim of confirming a previously established scientific hypothesis related to new methods of prevention, diagnosis, treatment or medical technology. This procedure is characterized by the possibility of repetition and variability, changes physiological or pathological processes, is carried out according to the principle of informed consent, respect for personal autonomy and compliance with

ethical standards. The presented definition is not only of doctrinal significance, in our opinion, it should be the basis for the legislative formulation of this term and its formal expression in the context of the relevant normative legal act. Such a formal expression should be implemented by formulating the term "medical-biological experiment", the interpretation of which will exclude its ambiguous interpretation. Therefore, we consider it necessary to supplement part 1 of article 3 of the Law of Ukraine "Basics of Ukrainian legislation on health care" after the definition of the term "health care institution" with the proposed definition of medico-biological experiment. also formulated as a systematic, controlled research method used in the field of psychology to observe and study mental processes and human behavior. This involves the researcher creating certain conditions for deliberate influence on these processes, which allows to investigate their causal relationships. The purpose of this research is to better understand how specific factors or conditions contribute to the development of certain psychological traits or behaviors. Such a definition is intended to provide a clear and comprehensive legal understanding of what constitutes a psychological experiment, emphasizing its importance in psychological research, as well as emphasizing the need for careful oversight to ensure the protection, including criminal law, of the individuals involved. In order to stimulate the creation of Ukrainian legislation on the protection of the life of a human embryo and its legal use in conducting experiments, we offer the title and Part 2 of Art. 142 of the Criminal Code of Ukraine to add the words "and human embryo" (in the title) and "human embryo" (in the second part after the word "regarding"). Given that the disposition of Art. 142 of the Criminal Code of Ukraine is blanket, this makes it possible, after making the proposed changes to this norm, to modernize the relevant industry legislation, without changing the criminal law norm itself, provided for in Art. 142 of the Criminal Code of Ukraine. Such criminal protection can serve as a means of preventing abuses in the field of biomedical research and technology, such as the illegal use of embryos for experiments or commercial purposes. In view of the criminal law interpretation, it is proposed to define the concept of health as a state of complete physical, mental and social well-being, which is manifested not only in the absence of diseases and physical defects, but also in the harmony of the work of all organs and systems of the body, their effective self-regulation and ability respond adequately to natural and man-made factors. For the qualification of encroachment on life and health, the characteristics of a person as a person in a social sense are of no importance. Moreover, the legislator himself in a number of articles (for example, Part 1. Article 115, Article 142 of the Criminal Code of Ukraine) points to harming the life and health of a person, not a person. It is proposed to call the relevant section of the Criminal Code of Ukraine "Crimes against human life and health" in order to avoid disagreements. In the Criminal Code of Ukraine, the protection of life and health requires special attention, which can formally be expressed in the allocation of criminal offenses against life and against health into separate sections of the Special Part of the Criminal Code of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Бібленко В. С. Проблемні питання визначення родового об’єкту злочинів проти життя та здоров’я особи. Юридичний вісник. 2019. № 3. С. 146–150.
- The substrate of criminal-legal influence / Kozachenko O., Sotula O., Biblenko V., Giulyakov K., Bereznikov O. Cuestiones Políticas. Vol. 39 N° 68 (Enero–Junio 2021). P. 441–462.
- Бібленко В. С. Незаконне проведення дослідів над людиною: порівняльно-правові аспекти. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. №. 1. С. 352–354.

- Бібленко В. С. Відповідальність за незаконне проведення дослідів над людиною в Сполучених Штатах Америки. Право і суспільство. 2023. №. 5. С. 170–175.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U006817

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сотула Олександр Сергійович
2. Oleksandr S. Sotula

Кваліфікація: д.ю.н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4633-4500

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 27, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вереша Роман Вікторович
2. Roman V. Veresha

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4996-0283

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Товариство з обмеженою відповідальністю "Академія адвокатури України"

Код за ЄДРПОУ: 22928626

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 27, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тавлуй Олена Вікторівна

2. Olena V. Tavlui

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0503-2354

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлова Тетяна Олександрівна

2. Tatiana O. Pavlova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2558-823X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гавловська Аліна Олександрівна

2. Alina O. Havlovska

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7973-7560

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 27, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Стратонов Василь Миколайович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Стратонов Василь Миколайович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Воропай Наталія Анатоліївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна